

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Svk/18/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0924100024
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Berthotyová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:0924100024.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): I.. A. Y., U.. G.. Q. XX, XXX XX Prešov, dátum narodenia: XX.XX.XXXX, zastúpený: JUDr. Viera Straková, Námestie legionárov č. 5, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci Bratislava, so sídlom: Račianska 1523/71, 810 05 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KT/19455/2023 ČRZ: 126602/2023 zo dňa 23.10.2023, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Správneho súdu v Košiciach č. k. 4S/5/2024-127 zo dňa 5. marca 2025, takto

rozhodol:

- I. Kasačná sťažnosť sa zamietá.
- II. Účastníkom konania sa právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Konanie pred správnym súdom

1. Správny súd v Košiciach (ďalej iba „správny súd“) uznesením č. k. 4S/5/2024-127 zo dňa 5. marca 2025 podľa § 98 ods. 1 písm. d/ S. s. p. odmietol ako oneskorene podanú správnu žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného sp. zn. č. KT/19455/2023 ČRZ: 126602/2023 zo dňa 23.10.2023.

2. Správny súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v predmetnej veci bolo napadnuté rozhodnutie žalovaného č. KT/19455/2023 ČRZ: 126602/2023 zo dňa 23.10.2023 uložené v poštovom priečinku žalobcu dňa 26.10.2023 a žalobca si ho z poštového priečinku prevzal dňa 13.11.2023. K doručeniu napadnutého rozhodnutia žalobcovi došlo tretím dňom od uloženia zásielky v poštovom priečinku t. j. dňom 29.10.2023, od ktorého dňa sa počíta lehota na podanie správnej žaloby. Ak k doručeniu žalobou napadnutého správneho rozhodnutia žalovaného žalobcovi došlo dňa 29.10.2023 (čo má súd za preukázané priloženou doručenkou v administratívnom spise), zákonná dvojmesačná lehota na podanie správnej žaloby žalobcovi uplynula dňom 29.12.2023. Preto žalobca predmetnú správnu žalobu zo dňa 10.01.2024 podanú na súd až dňa 11.01.2024, podal po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, ktorej zmeškanie podľa § 181 ods. 4 S. s. p. nie je možné odpustiť.

3. Po citácii ustanovenia § 25 ods. 4 zákona č. 71/1967 o správnom konaní (správny poriadok), správny súd dodal, že žalobca sa nesprávne domnieva, že k doručeniu rozhodnutia došlo dňa 13.11.2023, teda v deň jeho prebratia na pošte. V danom prípade však došlo k doručeniu rozhodnutia tri dni po jeho uložení do poštového priečinka, nezávisle od toho kedy si žalobca zásielku z poštového priečinku prevzal. Doručovanie písomností do poštového priečinka (P.O.BOX) sa realizovalo v súlade s požiadavkou žalobcu o takýto spôsob doručovania a zákonné dôsledky takého doručovania vyplývajú z § 25 ods. 4 správneho poriadku.

II. Konanie pred kasačným súdom

4. Proti uzneseniu č. k. 4S/5/2024-127 zo dňa 5. marca 2025, ktorým správny súd odmietol žalobu žalobcu (ďalej iba „napadnuté uznesenie“), podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, ktorou sa domáha zrušenia uznesenia správneho súdu a vrátenia veci na ďalšie konanie.

5. Sťažovateľ založil kasačnú sťažnosť na dôvodoch podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) S. s. p. tvrdiac, že správny súd znemožnil sťažovateľovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

6. Sťažovateľ uviedol, že poštový priečinok je proti nemu zneužívaný, nemôže byť každý deň v Prešove pri poštovom priečinku, navyše nemá ani trvalý pobyt ani inú adresu. Podľa jeho názoru lehotu je potrebné počítvať odo dňa kedy prevzal rozhodnutie na pošte a nie od uloženia v priečinku, ktorý je proti nemu zneužívaný.

7. V doplnení kasačnej sťažnosti uviedol, že je osobou bez trvalého pobytu a nemá žiadnu ním odsúhlasenú adresu na doručovanie. Z tohto dôvodu si zriadil poštový priečinok (P.O. BOX), ktorý však nie je jeho trvalým pobytom, ale iba núdzovým riešením pre prijímanie zásielok. Žiadal, aby sa kasačný súd vysporiadal s otázkou, akú adresu má používať na doručovanie, keďže nemá inú reálnu adresu. Namietal, že správny súd sa s touto otázkou vôbec nevysporiadal a jednostranne prijal fikciu doručenia, hoci ide o situáciu, ktorá mu znemožnila reálne vykonávať jeho procesné práva. Tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 36 Listiny základných práv a slobôd.

8. Navrhol, aby kasačný súd zrušil uznesenie správneho súdu a vo veci rozhodol zákonným spôsobom. III. Právne posúdenie veci kasačným súdom

9. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej ako „kasačný súd“), s poukazom na § 439 ods. 1, § 442 ods. 1, § 443 ods. 1 a § 449 ods. 1 SSP skonštatoval, že podaná kasačná sťažnosť smeruje proti uzneseniu, voči ktorému je prípustná, bola podaná včas, oprávnenou osobou. Na základe nižšie uvedených skutočností dospel k záveru, že nie je dôvodná.

10. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namieta nesprávne právne posúdenie keď tvrdí, že lehota sa má počítvať od dňa, keď si zásielku fakticky prevzal (13.11.2023), namieta tiež zneužívanie poštového priečinka, keďže nemá trvalý pobyt a nemôže denne kontrolovať priečinok, napokon namieta porušenie práva na spravodlivý proces.

11. Skutkový stav v danom prípade bol nasledovný: rozhodnutie žalovaného č. KT/19455/2023 ČRZ: 126602/2023 zo dňa 23.10.2023 bolo uložené v poštovom priečinku dňa 26.10.2023. Žalobca prevzal zásielku (rozhodnutie žalovaného) fyzicky dňa 13.11.2023. Zákonná fikcia doručenia nastala dňa 29.10.2023 (tretí deň od uloženia). Teda z pohľadu zákona sa za dátum doručenia považuje 29.10.2023.

12. Lehota na podanie správnej žaloby (§ 181 ods. 1 S. s. p.) je 2 mesiace od doručenia. Začiatok plynutia bol dňa 29.10.2023, koniec lehoty bol 29.12.2023, žaloba podaná 11.01.2024 je teda jednoznačne po lehote.

13. Správny súd správne odmietol správnu žalobu ako oneskorene podanú podľa § 98 ods. 1 písm. d/ S. s. p. a správne aplikoval § 25 ods. 4 správneho poriadku podľa jeho znenia. Fikcia doručenia nastala 29.10.2023 bez ohľadu na faktické prevzatie.

14. Uvedený názor kasačného súdu je v súlade s recentným rozhodnutím Veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 19SVs/9/2024 zo dňa 28. októbra 2025, ktorého hlavným poslanstvom je „Ak zákonná fikcia doručenia raz riadne nastúpi, písomnosť sa považuje za doručенú týmto dňom a neskoršie reálne prevzatie zásielky už nemá žiadne právne účinky (ani pre plynutie lehoty).“

15. V prípade (sp. zn. 19SVs/9/2024) Sociálna poisťovňa uložila žalobcovi penále a rozhodnutie mu doručovala „do vlastných rúk“ s opakovaným doručením. Pošta ho nezastihla 13.1.2016, potom 14.1.2016, zásielku uložila na pošte a žalobca si ju reálne prevzal 20.1.2016. Sociálna poisťovňa považovala rozhodnutie za doručené fikciou už 18.1.2016 (3. deň od uloženia) a od toho dňa počítala 15-dňovú odvolaciu lehotu. Žalobca podal odvolanie 3.2.2016, podľa Sociálnej poisťovne neskoro. Kľúčovou otázkou posúdenia bolo od ktorého okamihu plynie lehota, od fikcie doručenia alebo od neskoršieho reálneho prevzatia.

16. Správny súd v Banskej Bystrici argumentoval, že ak si adresát zásielku počas úložnej lehoty fakticky prevezme, má to prednosť pred fikciou, teda v tomto prípade mala lehota ísť až od 20.1.2016, takže odvolanie bolo včas. Žalovaná (Sociálna poisťovňa) podala kasačnú sťažnosť a tvrdila opak, a to, že fikcia doručenia je rovnocenný spôsob doručenia, nie subsidiárny, rozhodujúci je ten okamih, ktorý nastal skôr (18.1.2016).

17. Trojčlenný senát Najvyššieho správneho súdu SR uznesením postúpil vec na rozhodnutie Veľkému senátu, pretože zistil, že v doterajšej judikatúre sa vyskytli protichodné názory a judikatúra je rozporuplná. Poukázal na to, že časť judikatúry (napr. sp. zn. 7Sžsk/19/2020, sp. zn. 7Sžsk/109/2019) vychádzala z toho, že ak doručienka preukazuje aj reálne prevzatie zásielky počas úložnej lehoty, správny orgán už nemá skúmať náhradné doručenie a prednosť má faktické prevzatie. Tento výklad podporovala aj neskoršia novela, ktorá viazala účinky fikcie na vrátenie zásielky. Iná línia judikatúry

(najmä sp. zn. 9Sžsk/62/2019) zastávala názor, že fikcia doručenia nastupuje po uplynutí trojdňovej lehoty od uloženia a jej účinky nemožno vylúčiť neskorším prevzatím zásielky.

18. Kľúčovými právnymi závermi uznesenia Veľkého senátu 19SVs/9/2024 zo dňa 28. októbra 2025 bolo, že účelom fikcie je posilniť právnu istotu a zabrániť priesťahom spôsobeným nepreberaním zásielok. Veľký senát povedal veľmi jasne, že ak sú splnené všetky zákonné podmienky fikcie, písomnosť sa považuje za doručенú dňom fikcie (tu po 3 dňoch od uloženia). Neskoršie fyzické prevzatie zásielky (napr. na pošte v rámci úložnej lehoty) už na účinkoch doručenia nič nemení, nemôže „prebiť“ už nastúpenú fikciu. Nie je možné, aby tá istá písomnosť bola právne „doručená“ dvakrát v rôznych dňoch.

19. Inými slovami Veľký senát v uznesení sp. zn. 19SVs/9/2024 povedal, že lehota sa počíta od okamihu, keď nastala fikcia doručenia, nie od toho, kedy sa adresát rozhodol zásielku fyzicky prebrať. Fikcia nie je len „náhradný“ druhý plán, neupravuje subsidiárny mechanizmus, ktorý by sa použil až vtedy, keď faktické doručenie vôbec nenastane. Ide o alternatívny spôsob doručenia, ktorý je rovnocenný reálnemu prevzatiu. Veľký senát tiež uviedol, že zákon nikde nehovorí, že fikcia doručenia prestáva platiť, ak si adresát neskôr zásielku vyzdvihne.

20. Podľa právneho názoru Veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky účinky riadne nastúpenej fikcie doručenia nie je možné vylúčiť ani modifikovať tým, že si adresát následne v úložnej lehote písomnosť fakticky prevezme; k doručeniu tej istej písomnosti nemôže dôjsť dvakrát v rôznych okamihoch.

21. Veľký senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky zdôraznil, že ak sú splnené všetky zákonné podmienky fikcie doručenia, považuje sa písomnosť za doručенú dňom nastúpenia fikcie a od tohto okamihu sa odvíjajú aj procesné lehoty, bez ohľadu na neskoršie fyzické prevzatie zásielky adresátom.

22. Z uznesenia Veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 19SVs/9/2024 teda jednoznačne vyplýva, že fikcia doručenia je rovnocenným spôsobom doručenia podľa zákona a jej právne účinky nemožno „prebiť“ ani nahradiť neskorším faktickým prevzatím tej istej zásielky na pošte.

23. K námietke sťažovateľa, že mu nemožno účinne doručovať písomnosti z dôvodu, že nemá trvalý pobyt, kasačný súd uvádza, že právny poriadok Slovenskej republiky upravuje aj túto situáciu. Podľa § 5 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky, občanovi, ktorému bol trvalý pobyt zrušený podľa § 7 ods. 1 písm. d) až g) a ktorý sa nemôže prihlásiť na trvalý pobyt podľa § 3 alebo § 4, sa umožňuje prihlásiť na trvalý pobyt v ohlasovni v mieste, kde sa zdržiava. V takom prípade sa ako miesto trvalého pobytu uvedie len obec, pričom adresa sídla obecného úradu tejto obce sa považuje za adresu občana na účely doručovania písomností od orgánov verejnej správy a iných štátnych orgánov, ako aj na účely zápisu do zoznamu voličov.

24. Z uvedeného vyplýva, že ani osoba bez stáleho pobytu nezostáva mimo dosahu doručovania. Zákon jej poskytuje zákonný mechanizmus, prostredníctvom ktorého možno zabezpečiť doručovanie úradných písomností. Pokiaľ však takýto občan využije možnosť zriadiť si poštový priečinok (tzv. P.O.BOX), doručovanie sa uskutočňuje v súlade s § 25 ods. 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), podľa ktorého sa písomnosť považuje za doručенú uplynutím troch dní od jej uloženia v poštovom priečinku, a to aj v prípade, ak sa adresát o uložení písomnosti nedozvedel.

25. Preto námietka sťažovateľa, že v dôsledku absencie trvalého pobytu dochádza k „zneužívaniu doručovania“ alebo k porušeniu jeho práv, nie je právne relevantná. Samotná absencia trvalého pobytu nemá vplyv na účinnosť doručovania, pokiaľ si sťažovateľ zriadil poštový priečinok a správny orgán doručoval spôsobom predpokladaným zákonom. Fikcia doručenia podľa § 25 ods. 4 správneho poriadku sa uplatní bez ohľadu na subjektívne tvrdenie adresáta o tom, že sa s písomnosťou neoboznámil.

26. K námietke porušenia práva na spravodlivý proces kasačný súd považuje za dôležité zdôrazniť, že Ústavný súd SR opakovane zdôraznil, že samotná aplikácia zákonom ustanovenej fikcie doručenia nepredstavuje porušenie práva na spravodlivý proces, ak boli splnené zákonné podmienky doručovania (porovnaj II. ÚS 561/2012). Právo na spravodlivý proces neznamená právo na doručovanie len v subjektívne najvhodnejšej forme pre účastníka, ale právo na doručovanie spôsobom, ktorý stanovuje zákon a ktorý účastníkovi umožňuje reálne vykonávať jeho procesné práva.

27. V predmetnej veci bolo doručovanie realizované na adresu (P.O.BOX), ktorú si sťažovateľ sám zriadil na účely prijímania poštových zásielok. Nedošlo preto k žiadnemu zásahu do jeho práv. Bol mu poskytnutý rovnaký procesný priestor ako iným účastníkom konania. To, že zásielku prevzal až 13.11.2023, nemá vplyv na účinnosť doručenia, keďže zákon výslovne viaže vznik fikcie doručenia na uplynutie trojdňovej lehoty od uloženia.

28. Z uvedeného dôvodu nemožno konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ani čl. 36 Listiny základných práv a slobôd.

29. K doplneným námietkam kasačnej sťažnosti, v ktorých sťažovateľ opakovane namieta, že nemá trvalý pobyt, tvrdí, že bol nezákonne pripravený o obydlie, že jeho doručovacia adresa bola „určená“ bez jeho súhlasu, poukazuje na praktiky podobné „mafii“, „ŠtB“, „genocide“ a že bol nútený zriadiť poštový priečinok (P.O.BOX) iba na účely doručovania a pýta sa, akú adresu má používať na doručovanie súdnych písomností kasačný súd uvádza, že zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov SR rieši povinnosť ohlasovať pobyt a zápis do registra. To však nie je právomoc súdu v správnom súdnictve, súd iba vychádza z údajov registra a adresy uvedenej v spise.

30. Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v ustanovení § 25 ods. 4 upravuje doručovanie pri poštovom priečinku, fikciu doručenia po troch dňoch od uloženia.

31. Pokiaľ adresát využíva P.O.BOX, doručovanie sa riadi ustanovením § 25 ods. 4 (fikcia doručenia po 3 dňoch od uloženia).

32. K námietke sťažovateľa, že nemá trvalý pobyt a doručovanie je „zneužívané“ uvádza, že táto námietka nemá vplyv na počítanie lehoty, pokiaľ si sťažovateľ zriadil P.O.BOX a správny orgán tam doručoval. Zákon výslovne stanovuje, že fikcia doručenia nastáva po troch dňoch, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

33. K žiadosti sťažovateľa, aby súd určil adresu na doručovanie kasačný súd uvádza, že súd nie je orgán, ktorý prideliť adresy. Sťažovateľ má možnosť ako adresát zriadiť si poštový priečinok (P.O.BOX), čo aj urobil. To, že P.O.BOX podľa sťažovateľa „neslúži ako trvalý pobyt“, nič nemení na účinnosti doručovania.

34. Tvrdenia sťažovateľa o „mafii“, „ŠtB“, „genocide“ sú síce emotívne, ale z hľadiska kasačného súdu irelevantné. Kasačný súd posudzuje len či správny súd správne aplikoval procesné predpisy, či bol postup zákonný, či bolo rozhodnutie zákonné z pohľadu vznesených námietok.

35. V tejto veci správny súd len konštatoval, že lehota na podanie žaloby uplynula 29.12.2023. Toto je čisto procesná otázka a nevzťahuje sa k tvrdeniam o trestnej činnosti.

36. Správny súd rozhodol správne, keď žalobu odmietol ako oneskorene podanú. Námietky sťažovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého uznesenia, preto kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol podľa § 461 SSP ako nedôvodnú.

37. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 a § 168 SSP spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia. Kasačný súd sťažovateľovi (žalobcovi) náhradu trov konania nepriznal, keďže v konaní nebol úspešný. Kasačný súd nepriznal trovy konania ani žalovanému, pretože síce bol v konaní úspešný, avšak má postavenie orgánu štátnej správy a kasačný súd nevzhladol žiadne výnimočné dôvody, pre ktoré by mu mali byť trovy konania v zmysle § 168 druhej vety SSP priznané.

38. Toto uznesenie prijal senát kasačného súdu jednomyseľne.

Ak zákonná fikcia doručenia raz riadne nastúpi, písomnosť sa považuje za doručенú týmto dňom a neskoršie reálne prevzatie zásielky už nemá žiadne právne účinky (ani pre plynutie lehot).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.